

Megjelenik minden hó 1-en és 15-en.

A budapesti borbély, fodrász és parókakészítő ipartestület, a budapesti borbély- és fodrász betegsegélyző és temetkezési egyesület, s a budapesti fodrászsegédek betegsegélyző pénztárának hivatalos közlönye.

FODRÁSZ ÚJSÁG

FODRÁSZOK ES BORBÉLYOK SZAKKÖZLÖNYE

Előfizetési díj:
 Egész évre 8 K.
 Fél évre 4 K.
 Negyedévre 2 K.
 Egyes szám ára
 40 fill. Kapható a
 kiadóhivatalban.

Szerkesztőség:
 VII., Csengery-utca 25. sz. II. 19.
 A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez címzendők.

Kiadóhivatal:
 VII., Vörösmarty-utca 17. sz.
 Minden pénzbeli küldemények, hirdetések, felszólamlások a kiadóhivatalhoz intézendők.

➡ Az ipartestület tagjai a lapot díjmentesen kapják. ➡

MEGHIVÓ

a budapesti borbély-, fodrász- és paróka-készítő ipartestületnek

folyó évi február hó 9-én délután 4 órakor

a testület hivatalos helyiségében (IV., Ujvilág-u. 18.) tartandó

rendkívüli közgyűlésére.

Napirend:

1. Határozat a segélyalap vagyonából egy alkalmas ház vétele iránt.
2. A gőzfürdőkben alkalmazott fodrászok vasárnapi munkaszünetének ügye.

Budapesten, a testületi előljárásnak 1903. évi január hó 22-én tartott rendes havi üléséből.

Könyves Kálmán s. k.,
 test. jegyző.

Joszt Péter s. k.,
 test. elnök.

A vasárnapi munkaszünet és a gőzfürdők.

A gőzfürdők elleni küzdelmünk már oly régi, hogy erről már csak úgy irhatunk, hogy előbb visszapillantást teszünk a múltba. A nélkül ez egész kérdés már alig érthető, főleg a fiatalabb szaktársak nagy részének.

Már a 80-as évek utólján, amikor egyedül csak a Rácfürdőben borotváltak és vágta hajat, az akkori testületi előljáráóság Mezey Péter vezetése alatt küldöttségileg tisztelgett dr. Heinrich N. Jánosnál, kérve őt, hogy szüntesse be a borotválást a fürdőben, miután az neki hasznot nem hoz, de a borbélyok és fodrászok már is nagy kárát látják, ami később, mikor már több gőzfürdőben üzetik ezen mesterséget, talán elviselhetetlen kárt fog okozni ezen szakmának.

De a főtnevezett fürdőtulajdonos, nem tudjuk, gomblyukfájdalmak vagy más érzelmek nyomása alatt, a szegény emberek iránti jótéteményét hangoztatva, kérelmünkkel elutasított, de iparigazolványt váltva, belépett testületünkbe mint rendes tag, segédjeit nálunk bejelentette, minden reá eső díjat megfizette és így megfelelt a törvényszabta kötelesegeinek, úgy hogy ellene semmiféle lépést többé nem tehattünk.

A rossz következmények azonban mihamar jelentkeztek. Egy vagy két évre reá, előbb a Császárfürdő, majd a Lukácsfürdő gondnokai szintén berendezték a borotválást gőzfürdők keretében és így szaporodtak ezek vigan, mig ma már nem kevesebb, mint 7 nagyobb nál nagyobb gőzfürdőben rontják szaktársaink helyzetét.

De hogy a sorrendnél maradjunk, a történeti igazság érdekében el kell mondanunk, hogy a főtnevezett két fürdő vezetősége még a törvényes alapon maradván, szintén beléptek a testület kötelékébe, segédjeiket bejelentették stb. (A Császárfürdő különben önálló mesterre bizta e szakmát) és így

azok ellen sem lehetett semmi kifogásunk, mert hiszen igaz, hogy a szakmát károsították, de törvényes kötelességük teljesítése mellett; igaz, hogy borraivalóért borotváltattak és vágattak haját, de a törvény sáncai között mint kontárok. Ami azonban most következett, az már a törvénynek is fricskát osztogatott, testületünket pedig egyenesen kinevette. A 90-es évek legelején épült föl a köruti fürdő gőzfürdővel és természetesen benne fodrász-teremmel. Ezen fodrász-teremben pedig alkalmaztak ugyancsak fodrász-segédeket, de cseléd-könyvekkel, úgy mint a többi fürdőszolgákat. A testületbe nem iratkoztak, a ségédeket a kerületi előljárónál jelentették be stb.

Ez már törvényellenes eljárás volt, ezen fürdő tulajdonosát már fel kellett jelenteni az iparhatóságnál, hiszen az majd érvényt fog szerezni a törvény rendelkezéseinek és vagy eltiltja a borotválást, hajvágást, vagy törvényes kötelességének teljesítésére utasítja. A testület előljárósága el is járt hűségesen ez ügyben egész a legfelsőbb forumig és mit gondolnak fiatalabb szaktársaink, mi volt az eredmény? Elutasítás! Igen, minden fórumnál el lett utasítva a budapesti borbély és fodrász ipartestület, dacára annak, hogy az 1884. XVIII. törvénycikk 47. és 48. §§. egyenesen és világosan mellettünk szólnak. (Az igazságnak megfelelően konstatálnunk kell, hogy néhány év óta ezen állapot a nevezett fürdőben önként megszüntetett, mert jelenleg a fodrász teendőit Titz Gyula szaktársunk látja el.)

De ezen vivmány: a törvény elferdítésének vivmánya nem vezett kárba, mert a következőleg feltámadott gőzfürdők tulajdonosai, nevezetesen a „Hungaria“, a „Kazinczy“ és Budán a „Királyfürdő“ tulajdonosai elejétől fogva a mai napig cselédkönyvvel alkalmazzák fodrász-segédeiket. A Hungária-fürdőben 6—8, a Kazinczy-fürdőben 3 és a Király-fürdőben 1—2 ségedet, illetve fürdőszolgát, akiknek az a kötelessége is, hogy borotválni és haját vágni tudjanak, de ingyen, vagyis borraivalóért.

Utoljára, a tökéletesség érdekében és azért, mert ez a legcifrább dolog, föl kell sorolnunk még a fő- és székváros tulajdonát képező „Rudasfürdőt“ is, melyben — nem tudjuk, talán a konkurrenciától sarkálva — egy év óta szintén borotválnak és haját vágnak borraivalóért, de nem törvényellenesen, mert ott is, mint most a Köruti fürdőben, önálló szaktárs van alkalmazva.

Igy állanak a viszonyok a gőzfürdőkben általában, a testületi előljáróság még folyton fáradozik a sérelmek megszüntetése érdekében, de ép oly kevés kilátással, mint azelőtt. És a főntebbiek szem előtt tartásával azt hisszük, fiatalabb szaktársaink is kevésbé vérmes reményeket fognak táplálni ezután, ha elmondjuk mindazt, amit a testület azóta

tett, mióta a vasárnapi munkaszünet életbelépte e kérdés komplikációjához még hozzájárult.

A vasárnapi munkaszünet előtt csak törvényellenességek merültek fel és természetesen azon tény, hogy a gőzfürdők a szakmát károsították, de azóta egyenesen, ridegen igazságtalanságot követnek el szakmánk és azok üzői ellen az által, hogy a fürdőkben azon időben is borotválnak, amikor az üzletekben a munka a törvény értelmében szünetel.

Nos és ebben a legnagyobb keserűség ért bennünket és pedig már több ízben is. 1898. évben fordultunk a rendőrkapitányhoz, mint azon hatósághoz, mely a vasárnapi munkaszünetről szóló törvény végrehajtásával van megbizva, kérve azt, hogy úgy a gőzfürdőkben, mint a lipótvárosi kaszinóban szüntesse meg a munkaszünetes időben a borbély- és fodrász-munkát. A rendőrség el is járt; beszüntette tényleg a munkát, de előbb dr. Heinrich Kálmán, a Rácfürdő mostani tulajdonosa, majd a lipótvárosi kaszinó felebbezésére kimondotta az akkori belügyi miniszter, hogy úgy a fürdőkben, mint a kaszinókban, miután ezek a nyílt fodrászüzletek jellegével nem bírnak, szabad a fodrászmunka teljesítése a szünet idejére is. Azonkívül még azt is kimondotta a belügyi miniszter, hogy *a borotválás és hajvágás a fürdők tartozékát képezi!* Ezen igazságtalan miniszteri döntés volt azután minden törekvésünk megölője. Akárhová fordultunk, mindenütt és mindenkor elutasítás volt az eredmény.

A fővárosi törvényhatósági bizottság pártolását azért nem nyerhettük meg, mert ott ezen kérdés mesterségesen, talán agitációs célu kérdéssel volt komplikálva, mivel egy ellenzéki párt az egész vasárnapi munkaszünetről szóló törvényt másképen akarta magyarázni, mint az már előzőleg előljáróságunk által történt.

Elég az hozzá, a törvényhatósági bizottság nem pártolta és nem terjesztette a miniszterhez azon kérvényt, melyet előljáróságunk tisztán a fürdőkre vonatkozólag beadott és így az Országos iparegyesület pártolásával és annak útján ment föl ezen kérvényünk, de a főnti belügyminiszteri döntvény miatt ismét elutasítottak ezen alkalommal is.

A többi ismeretes. A mult évi közgyűlés arra utasította előljáróságunkat, hogy az év folyamán nagy küldöttséget vezessen a kereskedelmi miniszterhez, hogy nála ebbeli sérelmünk orvoslását sürgezzük. De sajnálatos, hogy éppen ezen év folyamán kétszer is üresedett meg a kereskedelmi miniszteri állás és így annál kevesebb kilátás nyílt arra, hogy több eredményt várhattunk volna, mint azelőtt. Mi több, az egész időn át nem sikerült a küldöttség vezetésére jó nevű országos képviselőt

Eredeti Roxo borotvak és élfínomító kövek egyedül Zaoral János-nál kaphatók.

megnyerni, természetesen azért, mert akiket fölkerünk arra, azok első sorban információt szerezve maguknak, ugyancsak a fönti miniszteri döntvény miatt, vagy a sokszori miniszteri változás miatt, nem fogadták el a küldöttség vezetését.

Előljárástunk tehát azon egyhangu határozatot hozta, hogy ez ügyet egy nagy értekezletre, vagy egy február hóban tartandó rendkívüli közgyűlés elé fogja terjeszteni, ahol is újabb utasítást kérünk a további eljárásra. Miután szaklapunk mai számában megjelent meghívóból arról értesültek, hogy ezen rendkívüli közgyűlés f. évi február 9-én tartatik meg, kérjük t. szaktársainkat, hogy különösen azok, akik a küldöttségben résztvesznek annál inkább jelenjenek meg, miután ők lesznek hivatalva első sorban, hogy az előljárást eddigi eljárását megbírálják.

Joszt Péter.

Pár szó Szabados József emlékére.

Azt csak mi szaktársak tudjuk, hogy mily csapás érte iparunkat Szabados József elvesztésével. Én iparunkat egy gyönyörű nagy hárshoz hasonlítom, amelynek csak alig egy pár nagy ága hoz virágot, míg a fa tele van zöld ágakkal és levelekkel. Éppen így a mi iparunkban is sokkal több az ugynevezett vadhajítás, mint a virágzó nagy ág, amely alatt a vad gallyak képződnek és szaporodnak.

A természetben a kertész megszabadítja a vadonctól a fát, de az emberi életben a halál a kertész, mely nem kimél, nem néz, csak pusztít. A mi iparunk fájáról is a legvirágzóbb, a legszebb ágat letörte, amelylyel sok reményünk a sirba szállt.

A megpendített eszmét, hogy Szabados József holttemét hazahozzuk s a költséget összegyűjtsük, már annál inkább is pártolom, mert elhunyt barátunk tényleg az iparunk áldozata. Ki semmiféle fáradságot nem kimélve éjjelt nappallá tett, csak hogy iparunk egykor felvirágozzék.

Sajnos, hogy ő ezt nem érthette meg, ép akkor ragadta el közülünk a kérlelhetetlen halál zord keze, mikor reá a legnagyobb szükségünk lett volna, mert szaktudásunk nagyon hanyatlak s ő tudásunk erősítésének egy szilárd és rendithetetlen oszlopa volt.

Szaktársaim! Vegyünk részt mindannyian a gyűjtésben, hogy iparunk martirját minél előbb ünnepélyesen haza hozathassuk s itt az anyaföldbe helyezhessük el, hogy az utókor erőt merithessen e sírnál, mely sír egyuttal a hálának, szeretetnek és elismerésnek a jelképe is lesz.

Marx Péter.

„Bérlet-jegyek eltörlése“

A kontárok elleni mozgalom ügyében tartott értekezleten megbírálták szaklapunk tartalmát, irányát; úgy a mint az nem tartozott az értekezlet elé a szó szoros értelmében, úgy talán ez amit mondandó vagyok, szintén nem a bérlet-jegyek eltörlése cím alá tartozik. Pedig összefügg ez is, csak a sorrendet kell betartani, úgy mint mindenben a világon.

Ne ábrándozzunk a magasban, mikor lent a földön garmadába van fölhalmozva a prózai munkánk, ne kívánjunk magunknak pástétomot, mikor a betevő falat kenyereünk is

kérdéses, vagy „ha meg is van ma, nem bizonyos már az holnap.“

A mi munkánk megüti a külföldi nivót, hanem az érte kapott honorárium az alatta marad nagyon is.

Ezért szaktársaim kell, sőt nagyon is szükséges, hogy szaklapunk tulnyomólag anyagi helyzetünket tárja fel előttünk, mutasson rá a minden percben ismétlődő önhibánkra, tárja fel a legégetőbb sebet. Takargatással, a baj eltitkolásával még senkit sem gyógyítottak meg. Ne legyen ez nekünk titkos betegségünk, melyben elsorvadunk anélkül, hogy bátran megmutatni mernők a világnak betegségünk nagyságát.

A mai világban, mikor legeslegmagasabb pólcról, a legkisebbig minden téren és fórumon, fizetés rendezés, javítás és emelésről folyik a vita; mikor nemzetek kelnek öldöklő és népirtó harcra anyagi érdekükért, nem úgy, mint hajdan, egy asszonyért, a szép Ilonáért, vagy pláne annak csak egy mosolyáért kebek nemzetek háborúra. Most kenyérért küzd mindenki minden téren, csak egyedül mi resteljük nyíltan bevallani, és összetartva közös akciót indítani megéihetesünk javítására.

Én úgy a kontárok elleni mozgalomban, mint a „bérletjegyek eltörlése“ dolgában, csak helyeselni tudom, a megindult akciót. Ez nem személyek elleni harc, sem pedig a közönség megszarolása.

A kontárok elleni küzdelmünkben nem a személyeket támadjuk, a „bérletjegyek eltörlése“ által pedig nem akarjuk emelni az árakat, nem akarjuk megszarcolni a nagy közönséget. Ez csak vedekezés az ellen, hogy a fodrász jóhiszeműleg ne a saját kárára kívánjon minden áron, mindenkit abonalni. Nem kellene minden vendéget megszólítanunk, hogy abonálja magát, nem mindenkinek szükséges ez. Bárhol körülnézünk, mindenütt készpénzfizető a közönség, csak a fodrász nál használják ürügyül, hogy nem kell legalább mindég zsebbe nyulni. Hanem azért mégis belenyul, sőt a fodrásznál váltat, hogy a villamoson ne kelljen váltani, vagy legalább is előkészíti a pénzt.

Aztán uram isten a segédnek is csak zsebből ad s még a bérletjegy is csak ott van. Ez csak ürügy és mi nem látunk át a szítán. Nem kényelemből, hanem olcsóságból vesz bérletjegyet a legkényesebb és legtöbbet kívánó része a közönségnek — a legmélyebb tisztelet a kivételnek.

Ha anyagi bajaink gyógyítva lesznek, ha kifejlődik bennünk az igazi összetartás, ha biztosak lehetünk abban, hogyha nem is minden szaktárs, — de legalább a többsége — ép úgy, mint mi, ha nem lesz szükséges többé reszketni a vendégért, mert tudni fogjuk, hogy máshol sem kap többet és olcsóbbért, akkor mint higany a napon, fog emelkedni a nivónk, úgy a magunk szemében, mint a nagy közönség előtt.

Ha biztosak lehetünk abban, hogy a szomszéd szaktárs is úgy megtartja a miben megegyeztünk, mint ahogy ígérte és szavát adta, akkor, de csak akkor gyógyítva lesz minden bajunk.

—r.

Az összeesküvők.

Egy szép őszi estén, mintegy ötven főre menő segéd szaktárs gyűlt össze egy kisdud vendéglőben és ott azon szent fogadalmat tettek, hogy azon rossz állapotokat, melyek a fodrászipart tönkre tették, minden törvényadta eszközzel megtörik, szakmánkat ismét felemelik és jóléthez helyezik.

Gyönyörű programot állítottak össze, legelső pontjuk az volt, hogy az összes segédek egy otthonba egye-

Eredeti ROXO BOROTVÁK és élfínomító kövek egyedül ZAORÁL JÁNOS-nál kaphatók.

sitse és akkor megkezdhesse a nagy munkát, a mely már jétkérdésünké vált. És ezek az összeesküvők egész bizalmukkal egy embert tiszteltek meg, hogy az vezesse őket a nagy munkánál és ez az ember: az önképzőkör mai elnöke, a kinek sikerült az összeesküvők hathatós támogatása mellett a kört újjá teremteni, annak a mai napig mintegy ötszáz tagot szerezni és az új irány, az új eszme magját úgy a segéd, mint a főnök szaktársak között elhinteni. És ma már ott tartunk, hogy nemsokára megkezdhetjük a harcot a jogainkért és létünkért.

Mi történik azonban most, a midőn az összeesküvők munkáját kezdi siker koronázni? Jönnek egyesek és tendenciózus vádakkal illetik azt a férfit, akinek legtöbb érdeme van az újjászervezésben. Szemére lobbantják, hogy a vallási gyűlölség konkolyát akarja a szaktársak között elhinteni. Ezt a vádat vissza kell utasítanunk, mert nem való és nem egyéb rágalomnál.

Attól pedig a t. vádaskodó urak ne féljenek, hogy az önképző-kör tagjait, akik az új eszme és irány zászlaját lobogtatják, hogy azokat visszafelé lehessen vezetni, mert ők csak egy jelszót ismernek és ez a szó: Előre!

És ezeknek az összeesküvőknek még lesz annyi erejük, hogy szembeszállhassanak mindazokkal, a kik az önképző-kör békéjét és az egyetértést akarják köztünk felbontani. Ami pedig Paulik József urat illeti, őt ismerjük olyan szerény embernek, aki ha látja, hogy nálánál érdemesebb embert találunk, azt ő maga fogja vezérünké ajánlani, ő pedig harcol tovább sorainkban mint közvitéz, ahogy azt nekünk ünnepélyesen kijelentette. Minket pedig senki és semmi vissza nem tarthat, hogy kezdett utunkon tovább ne haladjunk, hogy azokat az eszméket, melyeket zászlónkra irtuk, azt keresztül ne vigyük.

Ti pedig, segéd szaktársaim, akik még a körnek nem vagytok tagjai, jőjjetek a kibontott zászló alá és harcoljatok ti is sorainkban létünkért és jogainkért! Mert nem okos, de hitvány; nem bölcs az, de gyáva, — átok a porára, aki akkor hátrál, mikor nagyot merhet! S akkor nem jön, mikor még segíthet.

Schossberger Lajos.

Előjárósági ülés.

— 1903. január 22-én. —

Jelenvoltak: Joszt Péter elnök, Molnár Lajos alelnök, Flesch Péter pénztárnok, Könyves Kálmán jegyző, Lulay Ádám, Birkenheuer József, Bóta Károly, Zsivanovics Milán, Hollerbach Konrád, Máger István, Réthly Árpád, Pásztory János, Huszetti Mátyás, Pfeifer János, Sztankovics Sándor, Fülöp János és Kruch Péter előjárósági tagok.

Elnök szomorú szívvel jelenti Szabados József előjárósági tag váratlan elhunytát. Veszteség érte — ugymond — a szakmát, az előjáróságot és a szakiskolát, ahol olyan űrt hagyott hátra, amit betölteni alig lehet.

Indítványozza, hogy az özvegyhez részvétirat intéztessek, érdemei pedig jegyzőkönyvben örökíttessék meg. Az előjáróság az indítványhoz egyhangulag hozzájárult.

A jegyző felolvassa a múlt ülés jegyzőkönyvét, mely észrevétel nélkül hitelesített.

Napirend 2-ik pontjánál, az elnöki jelentéseknél az elnök jelenti, hogy az ipartestülethez panaszok érkeznek a szaklap ellen azért, hogy az nem elég élesen ír, az utóbbi időben a testületet ért támadások ellen. Paulik József szerkesztő felvilágosítása után, az előjáróság nem látja szükségét annak, hogy ez iránt a szerkesztőt utasítsa.

Jelenti továbbá, hogy nála panaszt tett Duschinszky Emil és Reitter Ármin szaktársak, hogy Leichter Lipót össze állt valami pénzes emberrel s egy 4 kros borbélyüzletet nyitottak, ahol Leichter borotváló porával próba-borotválást végeznek. Kérték az elnököt, hogy ezen piszkos konkurrencia ellen tegyen valamit.

Ő azt válaszolta a nála járt szaktársaknak, hogy — sajnos — az ipartörvény szabadságot ad az ilyen üzletek létezésének s ez ellen semmit sem lehet tenni, hanem azt megtehetjük, hogy megszorgalmazzuk a kerületi előjáróságnál azt a feljelentést, melyet az ipartestület tett Leichter-féle por ellen a közegészségügyi hatóságnál.

Sztankovics Sándor nem tartja szükségesnek, hogy még reklámot csináljunk a Leichter porának.

Többek hozzászólása után elhatározott a IV. kerületi előjáróság válaszában megsürgetése.

Napirend 3. pontjának pénztárnok beterjeszti az 1902. évi pénztári kimutatást. A testületi pénztár bevétele volt 1902. évben 14241 kor. 50 fill., kiadás 13498 kor. 67 fill. Így felesleg lett 742 kor. 83 fill. A testület pénzállása 1902. év dec. 31-én 11256 kor. 96 fill. A segély alapra volt: 3602 kor. 80 fill., kiadás 250 kor. 56 fill., felesleg 3352 kor. 24 fill. A segély-alap 1902. dec. 31-én 23080 kor. 58 fill. A szakiskolánál bevétel volt: 1532 kor. 60 fill., kiadás 1482 kor. 34 fill., felesleg 50 kor. 26 fill. Pénzállása 1902. dec. 31-én 97 kor. 32 fillér.

Réthly Árpád és Sztankovics Sándor hozzászólása után a pénztári jelentés tudomásul vétetett.

Napirend 4. pontja a segélyalapról egy ház vétel megvitatása volt.

Az elnök előadja, hogy a jelenlegi helyiségek fel lettek mondva, amennyiben a ház lebontatik, így helyiség változtatás előtt áll a testület. Alkalmos helyiséget nem igen lehet találni s ami némileg is megfelelne, az nagyon drága. Ő jónak vélné, ha a segélyalapot egy házvételre fordítanánk, melyet a testület foglalna el. Ő tud is egy házat a Kazinczy-utcában, mely megfelelne a testületnek. Ezen házáért 30.000 koronát kérnek, de hiszi, hogy olcsóbban is meg lehet azt kapni. Természetesen, mielőtt még alkuba bocsátkoznánk, szakértőkkel meg kellene vizsgáltatni a ház értékét s azt, hogy évek múlva, ha lesz arra ismét tőke, lehetne-e egy emeletet reá építeni? Egyben felkéri az előjáróság tagjait, hogy ők is nézzenek utána nem-e találnak egy még jobban megfelelő házat. Nézete szerint a rendkívüli közgyűlés, — melyet e célból fognak összehívni — megfogja az engedélyt adni arra, hogy a segélyalap egy házvételre fordíttassék, annál inkább ismert így a tőke sokkal jobban kamatoznék. Megjegyzi, hogy csak olyan ház vételére bocsátkozhatunk, melyet ki is tudunk fizetni, hogy azon adóság ne legyen.

Pásztory János szükségesnek véli, hogy egy ház vétessék meg, mert egészen más lesz az, ha saját házunkban lehetünk.

Réthly Árpád óvatosságot ajánl, nem kell — ugymond — elhamarkodni a dolgot, hanem utána kell nézni mindenkinek, hogy egy alkalmas épületet találnak s arra is figyelemmel kell lenni, hogy az a ház, a tőke kamatait meg hozza.

Flesch Péter előnyösnek véli a házvételt, de csak úgy, ha arra adóság nem lesz. Nézete szerint, ha a segélyalap összege kevés lenne, a testület kölcsönözhetne a segélyalapról e célra néhány ezer koronát.

Sztankovics Sándor szükségesnek tartja a házvételt,

Eredeti ROXO BOROTVÁK és élfinomító kövek egyedül ZAORÁL JÁNOS-nál kaphatók.

de szintén óvatosságot ajánl, helyesnek vélné, ha a lapokban hirdetnénk, hátha ez jó eredménnyel járna.

Az elnök a hirdetést feleslegesnek tartja, mire Sztankovics Sándor vissza vonja ez iránt tett indítványát.

Hosszas megvitatás után az előljáróság hozzájárult a házvétel eszméjéhez s elhatározott, hogy e célból egy rendkívüli közgyűlést hívnak össze, február hó 9-ére, melynek napirendjéhez még a gőzfürdők vasárnapi munkaszünetének ügyét is felveszik.

Folyó ügyekben a jegyző bemutatja a Budapest székesfőváros tanácsának átiratát, melyben tudatja az ipartestülettel, hogy az irányu kérvénye, hogy néhai Axmann Károly által, a Szt.-Rókus és Szt. János kórházaknak tett 6000—6000 koronás alapítványa a Szt. János kórház javára egy 12.000 koronás ágy alapítványára egyesíttessék, kedvező elintézését nyert.

Jelenti továbbá a jegyző, hogy Gáspár testvérek cég panaszt emelt az ipartestület ellen a m. k. kereskedelmi miniszternél, az ipartestület előljárósága által kiadott s a szaklapban megjelent nyilatkozat miatt. A IV. ker. előljáróság ez ügyről szóló jegyzőkönyvet és iratok bemutatását kérte, mire az ipartestület ez ügyről szóló összes iratokat betérjesztette.

Bemutatja özv. Wieselmann Ignácné segély iránti kérvényét. Az előljáróság Sztankovics S. Holerbach K. előljárósági tagokat bizta meg azzal, hogy nézzék meg, hogy a kérvényező tényleg reá szorul-e a segélyre.

Felolvassa Kászonyi Lajos brassói szaktárs azon tudósítását, hogy ő Brassóban egy hajháló, hajtűll és paróka gyárat akar felállítani, melyhez a kormány támogatását kérte, miért kéri a testületet, hogyha véleményadásra hozzá kerülne az ügy, azt kedvezőleg elintézni sziveskedjék.

Előljáróság helyesli Kászonyi törekvését, miért véleményük csak pártoló lehet így szép és dicséretes törekvésről.

Molnár Lajos, mint a szakiskola igazgatója ajánlja, hogy tekintettel a májusi költözködésre, március és április hónapban egy gyakorló tanfolyam állíttassék fel a női fodrászatból.

Az előljáróság Molnár L. indítványát elfogadja az ajánlatával együtt, hogy e szakiskola vezetésére Dorits M. cégtől, Kövessy Ferenc kéresek fel.

Több apróbb ügyek elintézése után az elnök zárszavával véget ért az ülés.

Vegyes hírek.

Fodrász-bál. A fodrász-segédék önképző-köre február hó 22-én tartja Dorits Márk cs. és kir. udvari fodrász védnöksége alatt ezidei bálját a katolikus kör dísztermében (Molnár utca). A vigalmi bizottság már serényen buzgálkodik azon, hogy az idei fodrász-bál mennél szebb és impozánsabb legyen.

Sólyom-bál. Szaktársaink sport-egyesülete: a »Sólyom kerékpár-egyesület« január 25-én tartotta ezidei táncestélyét a József főherceg szállójában. A szép közönség teljesen megtöltötte e barátságos terem utolsó helyét is. A rendezőség pedig, élükön Réthly Árpád elnökkel és Nagy Lajos háznagygyal nagyban buzgálkodtak azon, hogy mindenki jól érezze magát és kellemesen mulasson. Az ezidei táncvigalmuk méltóan sorakozik a klub eddigi estélyeihez, hol mindenki otthonosan érezhette magát. A jelenvolt hölgyek névsora a következő: Asszonyok: Fábián Jenőné, Engl Henrikné, Szabadics Károlyné, Réthly Árpádné,

Nagy Lajosné, Baier Józsefné, Uram Józsefné, Dreszmann Károlyné, Meier Gyuláné, Flesch Péterné, Bedő Antalné, Koza Ferencné, Hönig Péterné, Galdon Lajosné, Szalicsics Aladárné, Collár Józsefné, Seregi Zsigmondné, Beier Lajosné, Kalinin Miklósné, Venczel Józsefné, Balassa Zsigmondné, stb. stb. — Leányok: Engl Irma, Hubák Mariska, Beier Mariska, Székely Zsófia, Erker Annuska, Bastiansis Gizella Kapu Mariska, Staud Mariska, Stein Erzsike, Seregi Vilma, Seregi Terezsike, Langer nővérek, Redlich nővérek, Kóza Mariska, Orsogits Róza stb. stb. — Az első négyest 45 pár táncolta. — Felülfizettek: Engl Henrik 6 kor., Mrencsó Gy. 2.—, Sröder N. 1.—, Taubner N. 1.—, Beier József 4.—, Dreszmann Károly 6.—, Flesch Péter 5.—, Bedő Antal 8.—, Flaszner Lajos 5.—, id. Bittner János 5.—, Kruch Péter 5.—, Stein Manó 6.—, Kalinin Miklós 4.—, Venczel József 7.—, Balassa Zs. 4 korona. Melyekért ez uton is köszönetet mond a rendezőség.

Esküvők. Lipp Ferenc műköszörűs február hó 1-én tartja esküvőjét a Bakács-téri templomban Jétzy Ilonka kisasszonynyal. — Uram József szaktársunk a múlt hó végén tartotta esküvőjét Farnady Ilonka kisasszonynyal Baján. — Üdvözljük az új házastársakat.

Haj-verseny. Ötletes versenyt rendezett a most elmúlt karácsonyi ünnepek alkalmával egy angol hetilap, mely 20--80 korona pénzdíjat tűzött ki azon olvasóinak, kiknek leghosszabb a hajuk. Ezt a haját persze a saját fejről kellett beküldeni a versenyző hölgyeknek s a pályázati küldeményt három barátnőjének sajátkező aláírásával és a maga fényképének becsatolásával kellett igazolni. Majdnem 500 fiatal asszony és leány pályázott a díjakra szőke, vörös és fekete hajakkal, Irland, Skocia, Kanada, sőt India és Ausztrália egyes helyeiről is. Az első díjat Roze C. asszony nyerte Bristolból 183 centiméter hosszú hajával. A többi nyolc díj nyertesének haja 173—150 centiméter közt váltakozott.

A borbély-cimerek eredete. Legenda szerint a XIV. században volt egy király, ki roppant fényűzéséről és pazarlásáról volt híres. E királynak volt egy kedvenc borbély, kivel megtörtént, hogy beretválás közben leejtette szappanozó tályját, mely összetört. Hogy ez máskor meg ne történhessen a király szinaranyból veretett egy szappanozó tányért, s ebből kellett őt ezután szappanozni, melyet halála után a borbélyának hagyományozott. A borbély ezt az üzlete elé akasztotta reklámnak, vagy cégérnek. (mert addig csak egy keresztbe tett olló és borotva volt a cégér.) Egy élelmes tolvaj ellopta az aranytálat s helyette egy réztálat tett oda. Így lett azóta a mai napig a réztál a borbély cégér, mit ma már sokféle diszes mintákban készítenek.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon jóbarátainknak és ismerőseinknek, kik kedves férjem halála alkalmával részvétüket nyilvánították, ez uton mondok köszönetet. Budapest, 1903. január 25. Özv. Szabados Józsefné.

A budapesti fodrász-segédék betegsegélyző-pénztár orvosainak névjegyzéke.

Kezelő orvosok:

Pesti oldalon:

- Dr. Sebők Zsigmond V., Sólyom-utca (Mentő palota.)
- Dr. Dolecsko János, VIII., Fh. Sándor-utca 28. sz.
- Dr. Glass Rezső Wesselényi-u. 16. szám.
- Dr. Csányi Aladár, VII., Baross-tér 2. szám.
- Dr. Cseley József, IX., Üllői-ut 79. szám.
- Dr. Ertl Géza, VIII., József-körut 87. szám.

Eredeti ROXO BOROTVÁK és élfínomító kövek egyedül ZAORÁL JÁNOS-nál kaphatók.

Dr. Fabry Agoston Baross-utca 96.
 Dr. Szinessy József, VIII., Mária-utca 20. szám.
 Dr. Pollitzer Alfréd, V., Mérleg-u. 9. szám.
 Dr. Ungar Imre VI., Teréz-körút 30.
 Dr. Garamy Béla, VI. ker., Rózsa-utca 62.
 Dr. Varga Géza, VI., Andrásy-ut 6. sz. Rendel. d. u.
 3—4-ig.
 Dr. Waldmann Fülöp VIII., Aggteleki-utca 2. sz.
 Dr. Fülöp Jakab Gyula, IX., Viola-utca 11. sz.

Felelős szerkesztő: Paulik József.

Lapszerkesztő bizottság: Joszt Péter és Réthly Árpád.

Kiadja: Nagel István könyvnyomdája Budapest,
 VII., Vörösmarty-utca 17.

Fodrász-üzlet,

régi jó menetelű, mely bárkinek biztos megélhetést nyújt, betegeskedés miatt eladó.

Cím megtudható a kiadóhivatalban.

~~~~~

Falusi képviselőtestületi tagok-

nak ajánljuk, hogy a népkönyvtárak részére hozzák javaslatba a **Verses Szentírás** beszerzését. Ára mind a négy kötetnek, diszes vászonkötésben 9 korona 60 fillér. Megrendelhető egyedül a **Verses Szentírás** kiadóhivatalában **Egerben** (Hevesmegye) — Ugyanaz kapható nagyobb kiadásban, egy kötetben, ára 10 korona 40 fillér.

~~~~~

Dreszmann Károly

BUDAPEST,

VII., Rottenbiller-utca 6. a.

Villanyerőre berendezett

HOMORU-KÖSZÖRÜLDÉJE

Ha öu Wenn Sie

csakugyan elsőrendű köszörülést óhajt borotva-késén, úgy sziveskedjék azt czímre egész nyugodtan beküldeni, biztosítom, hogy állandó vevőm fog maradni.

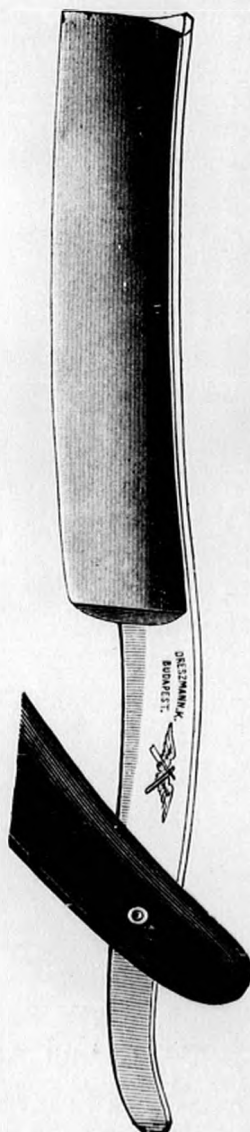
einen wirklich erstklassigen Hohl-schliff (unter Garantie) haben wollen, so senden Sie Ihre Rasirmesser vertrauensvoll an meine Firma und ich bin überzeugt, dass Sie dauernd meine Kunde bleiben werden

Ajánlom

LEGNAGYOBB ACZÉL RAKTÁRAMAT.

Képes árjegyzékkel kívánatra ingyen és bérmentve szolgálak

Isten jósága,

valamint az összes bibliai történetek a világ teremtésétől a mai napig benfoglaltatnak a most megjelent **Verses szentírásban**. Ára — 2176 oldal, négy kötetben — 9 K 60 fill. Megrendelhető a Verses Szentírás kiadóhivatalában **Egerben** (Heves-megye) — Ugyanaz egy kötetben 10 korona 40 fillérért kapható.

LIPP FERENCZ

— **szépség- és egészség-élesztő** —
 Budapest, IX., Soroksári-utca 5. szám.

Villanyerőre berendezett borotva homoru mű-köszörülde és aczélaru raktár.

Ajánlom a tekintetes fodrász és borbély urak részére az üzletemben legújabban megérkezett

valódi angol borotvákat

melyek saját műhelyemben lettek kiköszörülve francia él, félhomoru, vagy egész homoruan darabonként 1 frt 50 krért bármilyen szélességben jótállás mellett. Ugyazint valódi angol és francia haj és szakálvágó ollók és gépek. — A vidéki megrendeléseket a legpontosabban azonnal, a köszörüléseket pedig 6 nap alatt teljesítem jótállás mellett. — A nálam vásárolt tárgyakat nem tetszés esetén vissza fogadom kicserélni.

Képes árjegyzékem legközelebb jelenik meg.

A tisztelt fodrász urak figyelmébe!

Van szerencsém a tisztelt fodrász urak b. figyelmébe ajánlani **mindenféle színű**

valódi hajfonatokat

és pedig

olasz. kínai és párisi hajat

a legolcsóbb árak mellett.

Musitzki Anna hajkereskedő

Budapest, VII., Király-utca I.

Borotva szappan!

Tegyen Schulhoff-féle „Royal” borotva szappannal kísérletet és meg fog róla győződni, hogy az felülmúlja a már eddig forgalomba hozott szappanokat.

A „Royal” szappan kitűnően hat az arczbőrre, a mennyiben a szakált **gyorsan és biztosan** puhává teszi, a mit legfényesebben a minden országból beérkezett számtalan elismerő levelek bizonyítanak.

Egy 5 ko. mintacsomagot 4 koronáért (bérmentetlenül) küld:

SCHULHOFF JAKAB

Első Dettai szappan és gyertya-gyár.

Kitűnő keleti és folttisztító szappanok is.

— Kaphatók mindenféle színben. —

!! Elárúsító helyek az összes városok részére keresztek !!

Első és legrégibb délnémet

MŰ ES BERETVA KÖSZÖRŰLDE
JOSEF HELLER, MÜNCHEN

RUMFORDSTRASSE 1/a

Legnagyobb raktár legjobb saját holköszörülési
valódi angol beretvákban

Sz.		K. fill.	Sz.		K. fill.
1	Széles fekete nyéllal	2 15	13	Bengall 1/2 széles	2 15
2	1/2 széles "	2 15	15	Bengall 1/2 széles ff	3 15
3	Széles finom fekete "	2 60	43	Bengall köszörűvel 3/8" sz.	3 30
4	1/2 széles "	2 60	18	Pfeifen 1/2 széles ff	3 —
6	1/2 széles ff	3	31	Jos. Elliots 1/2 széles	2 10
7	Széles ff lapos nyél	3 60	14	Jos. Elliots 1/2 széles ff	3 —
8	1/2 széles ff "	3 60	38	S. Pearson & Cie. 1/2 széles	2 40
9	Széles ff "	4 15	19	S. Pearson & Cie. 1/2 " ff	3 10
9 1/2	1/2 széles ff "	4 15	48	Johnson 7 csillag	2 15
11	Wiener Schaberl	3 —	34	Johnson 7 csillag ff 1/2 szél.	3 20

Köszörülési árak:

	K. fill.		K. fill.
Berotva, uj él köszörülése	— 60	Beretve, uj, vastag, ho-	—
> francia	— 60	moru	1 —
> homoru köszörülés	— 70	Minden olló	— 40
> vastag vagy ki-	— 85	> uj csavar	— 25
csorbult homoru		> hajvágógép	1 20

Valamennyi **uj beretva** francia köszörüléssel is szállítatik, a régi beretvák, hajvágó ollók és hajvágó gépek köszörülése legrövidebb idő alatt és legpontosabban eszközöltetnek

Valódi francia hajvágó ollók legfinomabb „Pierren“ jegyűek 4 kor. 15 fill.-től feljebb Német haj és csipetű ollók, úgy mint mindennemű haj- és szakállvágó gépek.

Sárga és zöld lezuhó kövek, lezuhó szijak, valamint különféle fodrász eszközök. Teljes üzleti berendezések.

Elsőrangú mintaterem saját házában.

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek.

FLASNER LAJOS

Első magyar villanyerőre berendezett borotva homoru köszörűdéje és aczél áru raktára

Budapest, VIII., József-körut 17.

Van szerencsém a tisztelt borbély és fodrász uraknak b. tudomására adni, hogy aczél áru raktáramat sokkal megnagyobbítottam, ennek folytán a legfinomabb angol borotvákat tartom raktáromom, melyek saját műhelyemben lesznek köszörülve. Ára drb.-ként 2.80 fill.-től kezdve felfelé. Haj- szakáll-vágó ollók, melyek a legfinomabb aczélból készítve és kéz által kovácsolva vannak, melyek a leghiresebb angol, francia és solingeni gyárakból vannak raktáromon.

Azon kívül raktáromon tartok mindenféle legjobb haj- és szakáll vágó gépeket, ugymint Bariquand & Marre, Juwel, Comfort, Ideál, Koh-i-nor, Atlasz és Dalila. Az említett Dalila haj- és szakállvágó gép, melynek Bariquand & Marre a gyárosa és a legutóbbi találmánya és jetenleg a legjobb és a tiszt lt borbély- és fodrász uraknak legjobban ajánlom, azért, mert a Dalila gép könnyű járása által munkaközben az ember kezét nem fárasztja.

Nagy választék belgai olaj fenő kövekben, úgy mint fenő szijak (gurti), köröm csipő, köröm reszelő, stb.

Minden nálam vásárolt szerszám jó minőségéért jót állok, a meg nem felelőt vissza veszem és kicserélem.

A legújabb haj- és szakáll-vágó gép köszörülő gépet kaptam, melylyel azon célt értem el, hogy ezentul a haj- és szakáll vágó gépeket olcsóbban jobban és gyorsabban tudom köszörülni.

Köszörülési árak:

Egész homoru	1.20 fill.	Hajvágó olló	50 fill.
Fél homoru	1.20	Szakáll vágó olló	50
Francia	1.20	Haj vágó gép	80
Berotva uj él	— .60	Szakáll vágó gép	80

Fodrász segédek állás elnyerésre ajánlatnak, úgy helybeni, valamint vidékre, tekintettel nagy ismeretségemre.

Képes árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldök.

Kiss Ernő és Társa

Budapest, VII., Erzsébet-körut 17.

Különlegességi üzlet lombfűrészeti és faragászati cikkekben, melyekről megjelent nagyszabású album és árjegyzékünk. Mivel a fentemlített cikkek és kellékek ez ideig jórészt Bécsből szereztettek be, indítatva éreztük magunkat egy minden tekintetben modern és terjedelmes album összeállítására, miáltal lehetővé tesszük minden oly cikk előnyös, olcsó és gyors beszerzését, mely eddig csak külföldről jóval nehezebben és nagyobb költséggel történhetett. Szállítunk ezeken kívül fodrász-székeket, amerikai hajnyíró gépeket stb.

Árjegyzéket e lapra való hivatkozással bérmentve küldünk.

Hirdetések

felvételnek a kiadóhivatalban

Budapest, VII., Vörösmarty-utca 17. sz.

Üzlet-áthelyezés.

Van szerencsém a tekintetes fodrász urakkal tudatni, hogy villamos erőre berendezett

mű-köszörüs üzletemet

mely eddig Sütő-utca 6-ik szám alatt volt, IV. ker., Eskü-ut 6. szám alá (Klotild-palota) helyeztem át. — Ugy mint eddig, ezután is főtörekvésem legkitünő munkámmal és pontos kiszolgálással tisztelt megrendelőim bizalmát kiérdemelni és megtartani, miért is kérem becses pártfogásukat.

Teljes tisztelettel

Németh János

mű-köszörüs.

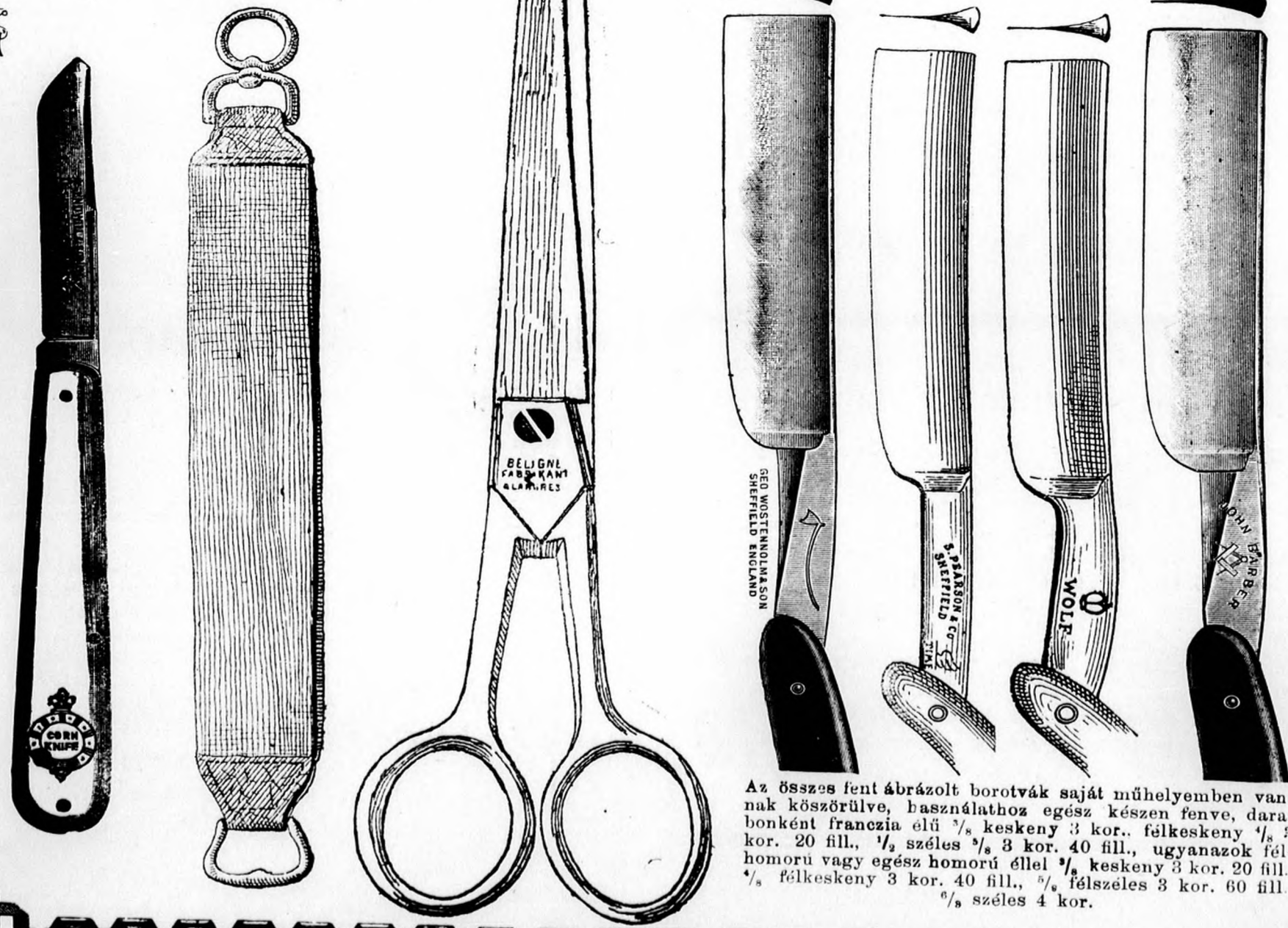

1^{SO} MAGY. VILÁNY ERŐRE BERENDEZET BOROTVÁ HOMORÚ KÖSZÖRÜLŐ MÜHELY
 ÉS SAJÁT GYÁRTMÁNYÚ ACZÉLARÚK RAKTÁRA.
 Gyáriraktár, a legjobb Angol Német, Francia, és Svéd aczélárúkból.
 Szabadalmak tulajdonosa, Magy.kir, Francia, Német birodalmi minlavédjegy,
 és Osztr. szab.

Erste ungarische Rasirmesser hohlschleiferei mit electrischen betrieb.
 Lager von SELBST erzeugten Stahlwaaren. und Fabriks Lager
 aus den besten Englischen, Deutschen, Französischen u. Schwedischen Stahlwaaren.
 Inhaber von K. Ung. Östr. patente u. Deutschen Reich musterschutz.

Képes árjegyzékkel
 kívánatra ingyen és bér-
 mentve szolgálók.

Kitüntetve a párisi világkiállitáson 1900.
 ezüst érem.

Az összes fent ábrázolt borotvák saját műhelyemben van-
 nak köszörülve, használatához egész készen fenne, dara-
 bonként francia élű $\frac{1}{8}$ keskeny 3 kor., félkeskeny $\frac{1}{8}$ 3
 kor. 20 fill., $\frac{1}{2}$ széles $\frac{3}{8}$ 3 kor. 40 fill., ugyanazok fél-
 homorú vagy egész homorú éllel $\frac{1}{8}$ keskeny 3 kor. 20 fill.,
 $\frac{1}{2}$ félkeskeny 3 kor. 40 fill., $\frac{5}{8}$ félszéles 3 kor. 60 fill.,
 $\frac{3}{4}$ széles 4 kor.